

Повна назва: Критичний дискурс української літератури

Статус: *дисципліна за вибором студентів циклу професійної та практичної підготовки*

Мета: розкрити рух критичної свідомості в українському літературному процесі ХІХ – ХХ століть; проаналізувати класичні, модерні, сучасні літературно-критичні праці, на прикладі яких студент зможе надалі самостійно вдосконалювати навички критичного мислення в цілому, інтерпретації та аргументованого оцінювання творів. Досягнення цієї мети передбачає вирішення низки **завдань**: 1) сформулювати уявлення про літературно-критичну діяльність як самостійну галузь творчо-практичної діяльності людини, що не збігається ані з літературно-мистецькою, ані з науковою, ані з публіцистичною, ані з журналістською діяльністю, пояснити природу, функції, об'єкт та предмет літературної критики; 2) здійснити огляд історичних здобутків української літературної критики ХІХ – ХХ століть; 3) дати уявлення про критичний метод, розкрити питання класифікації методів літературної критики; 4) запропонувати студентам розглянути зразки професійного аналізу літературно-критичних виступів; 5) вдосконалити навички критичного аналізу художнього твору; 6) дати уявлення про основні літературно-критичні жанри.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Критичний дискурс української літератури» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий тематичний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька її навчальних елементів за змістом і навчальною спрямованістю.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) практичні заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з дисципліни;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	практичні		
1	Модуль 1. Теорія та методологія критики літератури					
1.1	Тема 1. Вступ. Поняття літературно-критичної діяльності в зіставленні науковою, художньою, публіцистичною	6	2		4	Опитування й перевірка теоретичних знань та практичних завдань. Контрольна робота №1.
1.2	Тема 2. Літературна критика в теоретичних визначеннях та характеристиках	6	2		4	
1.3	Тема 3. Метод і методологія літературної критики	6	2		4	
1.4	Тема 4. Історичні здобутки української літературної критики в XIX ст.	6	2		4	
1.5	Тема 5. Історичні здобутки української літературної критики в I половині XX ст.	6	2		4	
1.6	Тема 6.	6		2	4	

	Літературна критика в теоретичних і соціокультурних змістах					
1.7	<u>Тема 7.</u> Концепція літературної критики Івана Франка	6		2	4	
		42	10	4	28	
Модуль 2. Практика літературно-критичної діяльності						
2.1	<u>Тема 7.</u> Поняття літературної дискусії. Формування критичної свідомості української літератури в дискусіях кінця XIX – початку XX ст.	6	2		4	Опитування й перевірка теоретичних знань та практичних завдань. Контрольна робота №2.
2.2	<u>Тема 8.</u> Культура полеміки в українській літературній критиці (1925-1928 рр.)	6	2		4	
2.3	<u>Тема 9.</u> Літературно-критичні виступи шістдесятників	6	2		4	
2.4	<u>Тема 10.</u> Практика критичного	6	2		4	

	мислення в 1980-1990 рр.					
2.5	<u>Тема 11.</u> Форми української літературної критики на сучасному етапі	6	2		4	
2.6	<u>Тема 12.</u> Сучасна рекомендаційна літературна критика в Україні	6		2	4	
2.7	<u>Тема 13.</u> <i>Професійна / академічна / онтологічна</i> літературна критика та її взаємодія з живою літературно- художньою практикою	12		4	8	
	<u>Разом за II модуль</u>	48	10	6	32	
	<u>Разом за курс</u>	90	20	10	60	

Знання та навички

- **Студент повинен знати :**
- визначення літературно-критичної діяльності, форми й жанри літературно-критичної діяльності, рівні методу літературної критики, роль методології в літературній критиці, головні здобутки української літературної критики XIX-XX століть.
- **вміти :**
- відрізняти літературно-критичні тексти від навчальних, навчально-наукових, наукових, художніх, публіцистичних тощо; аналізувати літературно-критичні джерела; формулювати критерії оцінювання художнього твору відповідно до його стильової приналежності й світоглядної основи, добирати аргументи й наводити ілюстрації на користь певних критичних поглядів (або, навпаки, для спростування критичних тез і оцінок, з якими студент не згоден), робити літературно-критичні узагальнення та висновки.

–
Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Критичний дискурс української літератури» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 16 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Види самостійної роботи	Працевіткість	Плановані терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
16 триместр				
Обов'язкові види самостійної роботи				
Підготовка до практичних занять	18	2, 4 тижні	Опитування	18

першого модуля				
Підготовка до практичних занять другого модуля	30	6, 8, 10-й тижні	Опитування	30
Вибіркові види самостійної роботи				
Проект «Функції літературної критики на сучасному етапі»	12	10-й тиждень	Обговорення на практичному занятті	12
Літературно-критичний матеріал рекомендаційного характеру	12	10-й тиждень	Перевірка й індивідуальний захист	12
Усього за самостійну роботу студента в триместрі	26			60
Іспит				40

Викладач:

Шестопалова Тетяна Павлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології, теорії та історії літератури ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 24 роки. Кількість виданих наукових праць – більше 50. В 2011 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 10.01.06 – Теорія літератури. Тема дисертації: «Концепти теоретичної свідомості Юрія Лавріненка»

Сфера наукових інтересів – критична свідомість української літератури.